

Den Haag, juli 2025

15 concrete maatregelen voor brede welvaart in Den Haag

◆ The City
The Partners
The **Hague.**

Beste lijsttrekkers en leden van de verkiezingsprogrammacommissies van de Haagse politieke partijen,

De voorbereidingen voor de Gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026 zijn gestart. Inmiddels zijn de meeste lijsttrekkers van de Haagse politieke partijen bekend en zijn de verkiezingsprogrammacommissies aan de slag. We maken graag van de gelegenheid gebruik om input te leveren voor die programma's om zo bij te dragen aan een toekomstbestendig Den Haag.

Als uitvoeringsorganisaties op het gebied van marketing en acquisitie gericht op bewoners, bezoekers, congresorganisatoren, en buitenlandse bedrijven en instellingen zien we de nodige trends en kansen die de stad zou kunnen benutten. Zo heeft The Hague & Partners in samenwerking met de gebiedsstichtingen, Binnenstadsmanagement Den Haag, Buitengewoon Scheveningen, en Beachresort Kijkduin gebrainstormd over concrete maatregelen om de bezoekerseconomie te versterken. Ook bij onze partners met specifieke kennis op het gebied van congressen dan wel buitenlandse bedrijven en instellingen hebben we input opgehaald. Verschillende Haagse organisaties die de Haagse economie een warm hart toedragen onderschrijven dit adviesstuk.

Met zijn allen willen we welvaart en welzijn van Hagenaars en Hagenezen bevorderen. Dat is wat ons bindt. Dat geldt ook voor de partijen in de Haagse gemeenteraad. De afgelopen raadsperiode was politiek gezien bewogen, met over tal van onderwerpen stevige verschillen van inzicht. Maar juist op het terrein van het bevorderen van de Haagse economie lijkt brede overeenstemming mogelijk. Van links tot rechts wordt dit belangrijk gevonden, al zal de ene partij wat meer de werkgelegenheid voor praktisch geschoolden benadrukken en de ander wat meer die voor theoretisch geschoolden. De ene partij zal wat meer letten op economie en de ander wat meer op ecologie, maar uiteindelijk is het zaak dat dit in balans is, want anders kan niet werkelijk worden bijgedragen aan welvaart én welzijn.

In dit adviesstuk beschrijven we hoe Den Haag ervoor staat op het gebied van bezoekers en bewoners, congresstad Den Haag, en buitenlandse bedrijven en instellingen. Op basis van de analyse (waar staan we en wat zien we?) komen we tot een beeld van waar we met Den Haag in 2030 zouden kunnen staan. Om dat te bereiken zijn de komende bestuursperiode (van 2026-2030) maatregelen nodig. Want als politieke hoofdstad, internationale stad van vrede en recht én tweede toeristische bestemming van Nederland, heeft Den Haag het in zich om als wereldstad te opereren. We sluiten daarom elk hoofdstuk af met concrete maatregelen. Onze aanbevelingen sluiten aan bij de ambities in de economische visie Den Haag 2030+, waarin o.a. brede economische groei, een excellent vestigingsklimaat en de betekenis van toerisme centraal staan. De genoemde maatregelen zijn volgens ons de randvoorwaarden voor een stad die wil groeien in brede welvaart en aantrekkingskracht - voor bewoners, bezoekers, congressen en bedrijven. In de hoop dat we veel van die punten terugzien in de verkiezingsprogramma's van de verschillende partijen en (later) in het akkoord van de nieuwe Haagse coalitie.

The Hague & Partners, Stichting Binnenstadsmanagement Den Haag, Stichting Buitengewoon Scheveningen (o.a. namens Boulevardondernemers Scheveningen en Vereniging van Strandexploitanten), Stichting Beachresort Kijkduin, Economic Board The Hague, VNO-NCW Den Haag, MKB Den Haag, Koninklijke Horeca Nederland afdeling Den Haag, Hotelconvenant 3/4/5 sterrenhotels, The Hague Venues en Partners in Toerisme.

15 concrete maatregelen

- 1. Kies voor een integrale aanpak van de bezoekerseconomie**
Benader de toeristische gebieden binnenstad, internationale zone, Scheveningen en Kijkduin als één samenhangende bestemming. Maak één stedelijke visie en strategie voor het toeristische en recreatieve aanbod, waarbij functies als wonen, werken en recreëren slim worden gemengd in wijken waar dat passend is. Zo kan de groei van de stad, mede als gevolg van een versterkte (inter)nationale en regionale marketing van de stad, op een goede manier geacommodeerd worden.
- 2. Stimuleer verbinding tussen bewoners en bezoekers**
Zet in op initiatieven die ontmoeting mogelijk maken, zoals gezamenlijke festivals, lokale tours door Haagse hosts of hotels die ook ruimte bieden voor activiteiten van bewoners.
- 3. Zorg voor “reasons to visit”: meer evenementen en iconen**
Zorg voor meer evenementen door het jaar heen en herzie het evenementenbeleid. Maak mogelijk dat nieuwe vaste trekpleisters, zoals bijvoorbeeld een museum van internationale allure in het Museumkwartier of een wellnesscentrum in Kijkduin, iets dat past bij het DNA van de plek en het gehele jaar door bezoekers trekt.
- 4. Zorg voor duurzame bereikbaarheid van toeristische gebieden**
Herstel de internationale directe treinverbinding tussen Brussel en Den Haag en vergroot de lokale OV-capaciteit naar Scheveningen en Kijkduin, bijvoorbeeld via een randstadrailverbinding over de Koningscorridor en een verlenging van lijn 3, met tevens een hogere frequentie tijdens het hoogseizoen. Zorg dat voor degenen die van een auto afhankelijk zijn de parkeerkosten vergelijkbaar zijn met andere kuststeden.
- 5. Ontwikkel de openbare ruimte met oog op de toekomst**
Voer het Binnenstadsplan Den Haag 2033 uit, vergroen en maak de binnenstad groter door de verbinding met omliggende wijken via wayfinding te verbeteren. Zorg dat de basis (onderhoud, handhaving, veiligheid) op orde is.
- 6. Maak van hospitality een Haagse kracht**
Bouw aan aantrekkelijk werkgeverschap in de horeca, benut de Hotelschool en ROC Mondriaan, en zorg voor doorgroeimogelijkheden van bijbanen tot carrière in hospitality.
- 7. Zet congressen in als internationaal uithangbord**
Zie congressen niet alleen als economische factor, maar ook als kans om Den Haag internationaal te positioneren. Initieer terugkerende evenementen rond vrede, recht of veiligheid.

voor brede welvaart in Den Haag

- 8. Bouw aan een toekomstbestendig World Forum en voeg een expo-/evenementenhal toe**
Zorg dat Den Haag grootschalige internationale topbijeenkomsten kan huisvesten zonder tijdelijke bouw. Een nieuwe hal biedt ook kansen voor jaarronde indoor publieksevenementen, wat past bij het streven naar spreiding in tijd en ruimte.
- 9. Creëer ruimte en infrastructuur voor de congressen van morgen**
Creëer meer hotelcapaciteit bij congreslocaties en speel in op trends zoals multi-venue congressen en bleisure. Ondersteun de ontwikkelingen rond de Scheveningse Pier met de totstandkoming van congresruimte, hotel en wellness.
- 10. Maak CO₂-neutrale en toegankelijke congressen de norm**
Zorg voor inzicht in de ecologische voetafdruk van events en streef naar CO₂-neutrale locaties, gratis OV voor deelnemers, en toegankelijke verbindingen tussen locaties. Dit versterkt het profiel van Den Haag als duurzame congresstad.
- 11. Ondersteun het Haagse congresnetwerk**
Investeer in de acquisitie van congressen, juist nu AI en technologie een grotere rol gaan spelen in de congreswereld is de ‘human touch’ cruciaal.
- 12. Positioneer Den Haag scherp op wereldwijde transities**
Verbind het profiel van vrede en recht aan actuele mondiale transities, zoals veiligheid, AI of energietransitie. Maak ruimte voor sectoren en bedrijven die daarbij passen.
- 13. Bouw aan een ecosysteem voor groei**
Zorg voor voldoende ruimte voor startups en scale-ups in specifieke gebieden, met gedeelde hubs, doorgroeilocaties en ondersteuning via facilitators.
- 14. Koppel internationale investeringen aan Haags talent en werkgelegenheid**
Stimuleer dat internationale bedrijven samenwerken met Haagse onderwijsinstellingen, stages aanbieden en startersbanen creëren, zodat jong talent zich in Den Haag kan ontwikkelen en blijven.
- 15. Versterk de internationale zichtbaarheid van Den Haag**
Investeer in internationale relaties en terugkerende flagship-events die aansluiten op Haagse thema's. Wees aanwezig op internationale podia om de ambitie van Den Haag als internationale stad van vrede en recht te onderstrepen.

Bezoekers en Bewoners

Analyse | Waar staan we en wat zien we?

Op basis van een analyse van de huidige situatie en relevante trends, samengesteld uit deskresearch en input uit een brainstormsessie, schetsen we een beeld van de stand van zaken van de Haagse bezoekerseconomie.

Bezoekerseconomie als economische motor

De bezoekerseconomie is van grote waarde voor Den Haag. Ze heeft grote impact op de economie en levert een substantiële bijdrage aan werkgelegenheid in de stad. In 2023 bedroeg de economische impact van alleen al het nationale toeristische dagbezoek en het internationale toeristische verblijfsbezoek 658 miljoen euro (bron: Dashboard Bezoekerseconomie). Wanneer daar ook het nationale verblijfsbezoek, het zakelijke verblijfsbezoek en zowel het internationale als het zakelijke dagbezoek bij opgeteld zou worden, komt de totale economische impact naar verwachting uit op ongeveer het dubbele. Daarnaast werkt in Den Haag maar liefst 14,5% van de beroepsbevolking in de vrijetijdseconomie (Den Haag in Cijfers), waarmee het belang van deze sector voor de stad onmiskenbaar is. De sector biedt bovendien kansen aan praktisch geschoolden en jongeren. Dat is eens te meer van belang omdat Den Haag geen omvangrijke maakindustrie heeft en relatief veel werk voor theoretisch geschoolden.

Meer dan euro's: bezoekerseconomie beïnvloedt de beleving van de stad

De waarde van bezoekers beperkt zich niet tot economische cijfers, maar beïnvloedt ook hoe inwoners de stad beleven: de zogenaamde sociaal-maatschappelijke impact. Zo ontstaan er door de bezoekerseconomie impulsen voor voorzieningen en een bruisende stad. 83,3% van de inwoners is tevreden met hun leven in de stad (Den Haag in Cijfers). In verschillende Quality of Life-rankings prijkt Den Haag bovenaan in de lijstjes (Numbeo).

Voorzieningen die mede dankzij de bezoekerseconomie kunnen blijven bestaan, zoals retail en musea, komen ten goede aan iedereen die in de stad woont, werkt en leeft. Tegelijkertijd zien we de laatste jaren dat in Den Haag (iconische) evenementen zijn verdwenen die zowel voor bewoners als bezoekers van toegevoegde waarde waren; evenementen die het gemeenschapsgevoel en de stadstrots versterkten. Het is dan ook niet verbazingwekkend dat sprake is van een afname van de stadstrots. Het percentage inwoners dat vindt dat Den Haag veel heeft om trots op te zijn, én het percentage dat trots is om inwoner van Den Haag te zijn, is de afgelopen jaren gedaald (Dashboard Bezoekerseconomie). In vergelijking met andere steden zijn er de afgelopen jaren ook weinig redenen om Den Haag te bezoeken ('reasons to travel') bijgekomen. Sterker nog, per saldo is het minder geworden. Waar in Rotterdam bijvoorbeeld sprake is van de toevoeging van de ene na de andere trekpleister is in Den Haag jarenlang vruchteloos gesproken over een nieuw Escher Museum in de voormalige Amerikaanse Ambassade en hebben ook andere musea hun vertrek aangekondigd, zoals Beeld en Geluid en het Literatuurmuseum.

Spreiding in tijd en ruimte

In 2024 liet Den Haag van alle Nederlandse grote steden de sterkste groei zien in het aantal verblijvende gasten en kon een recordaantal hotelovernachtingen worden geteld (CBS).

Den Haag mag zich daarmee met trots de tweede toeristische bestemming van Nederland noemen. Deze groei vond grotendeels plaats in het laag- en schouderseizoen: een ontwikkeling die aansluit bij het streven naar spreiding in tijd. De Have a Royal Winter campagne heeft hieraan bijgedragen. Tegelijkertijd is er nog volop ruimte voor verdere groei buiten de traditionele piekperiodes. Denk aan de maanden januari en februari, waar in Rotterdam evenementen als het IFFR, ABN-AMRO tennistoernooi en Vrienden van Amstel Live de overnachtingscijfers een boost geven, is er in Den Haag in die maanden geen tijdelijk aanbod dat bezoekers trekt. Er is in Den Haag ook geen multifunctionele evenementenruimte - zoals een expohal bij het World Forum - die kansen biedt om ook in de winter grootschalige indoor evenementen te programmeren en het toerisme jaarrond te versterken.

Met verschillende toeristische gebieden, zoals de Binnenstad, 11 kilometer strand en twee badplaatsen (Scheveningen en Kijkduin), en de internationale zone spreiden bezoekers zich gelijkmatig over de stad. Bovendien blijft de toeristische intensiteit - het aantal bezoekers ten opzichte van het aantal inwoners - onder het landelijke gemiddelde, wat benadrukt dat er geen sprake is van overtoerisme. Toch is het belangrijk om de toekomstige groei op een zorgvuldige manier te blijven begeleiden, bijvoorbeeld door nadrukkelijk te kiezen voor het mengen van de functies van wonen, werken, en recreëren in de verschillende wijken van de stad. Zo kunnen we het potentieel van de bezoekerseconomie maximaal benutten, zonder dat dit ten koste gaat van de leefomgeving en/of de bereidheid van bewoners om bezoekers gastvrij te blijven ontvangen.

Economie en ecologie in balans

Den Haag groeit gestaag. De verwachting is dat de stad in 2031 net iets meer dan 600.000 inwoners telt (Bevolkingsprognose Den Haag). Vooral het aantal jongvolwassenen tussen de 25 en 35 jaar neemt toe. Den Haag is de meest gesegregeerde stad van het land. Te veel mensen staan aan de kant en hebben onvoldoende kansen om in hun eigen levensonderhoud te voorzien. Het is dus belangrijk om de economie te stimuleren en te zorgen voor werk voor praktisch geschoolden. De bezoekerseconomie levert dat soort werk, want biertjes moeten worden getapt, kaartjes gescand, en bedden opgemaakt.

Onze 'license to operate' houdt in dat we opereren tussen de economische ondergrens en de ecologische bovengrens bij het sturen op een duurzame groei van de bezoekerseconomie. Daarbij zetten we - als vanouds - vooral in op bezoekers uit onze buurlanden. Daarnaast is er de trend dat sinds Corona de interesse in vakanties in eigen land is toegenomen (NBTC). En door de impact van extremer weer als gevolg van de klimaatverandering winnen koelere bestemmingen - zogenoemde 'coolcations' - aan populariteit (European Travel Commission). Dit verklaart mogelijk de door het NBTC verwachte sterke toename van bezoekers uit Spanje (tot 2035: +139%) en Italië (tot 2035: +156%) in Zuid-Holland. Die prognoses zijn echter geen vanzelfsprekendheid voor Den Haag. We zijn geen hoofdstad of must-see bestemming voor intercontinentale reizigers. Dat betekent dat we actief en strategisch moeten inspelen op deze trends om mee te kunnen liften. Deze trends benadrukken de noodzaak van een proactieve, toekomstgerichte aanpak om de stad aantrekkelijk, leefbaar en veerkrachtig te houden voor zowel bewoners als bezoekers.

Nieuwe waarden en veranderende behoeften

Behalve in aantallen veranderen bewoners en bezoekers ook qua behoeften en waarden. In een tijd waarin structuren en zekerheden vervagen, groeit de behoefte aan verbinding, identiteit en zingeving. Mensen zoeken betekenisvolle ervaringen, willen geraakt worden door verhalen, en

verlangen naar contact met de lokale cultuur (NBTC). Bezoekers willen zich even 'local' voelen en de stad écht leren kennen. Tegelijkertijd is tijd schaars en waardevol. Door digitale overbelasting en het vervagen van grenzen tussen werk en vrije tijd, staan mensen voortdurend 'aan'. Dit maakt het belangrijk om die beperkte vrije tijd efficiënt en waardevol te besteden, met minimale reistijd en maximale beleving. Authenticiteit en ontsnappen aan massatoerisme worden steeds belangrijker (NBTC). Bestemmingen die cultuur, schoonheid en rust combineren zonder massale drukte zijn extra aantrekkelijk. Den Haag past goed in dit profiel.

De impact van technologie en nieuwe generaties

Tot slot zorgt technologische innovatie voor een revolutie in de reiswereld (McKinsey). AI en personalisatietechnologie veranderen hoe mensen zich oriënteren en plannen. Tegelijkertijd zien we dat Generatie Z en Millennials - bij wie de adoptie van AI en gepersonaliseerde reisplanning hoger ligt dan bij oudere generaties - een steeds belangrijkere rol spelen op zowel de arbeidsmarkt als binnen de reizende doelgroep. Voor deze generatie staat flexibiliteit centraal, zowel in werk als in vrije tijd. Mede dankzij technologische ontwikkelingen en de versnelde acceptatie van remote werken sinds de pandemie, vervagen de grenzen tussen werk en ontspanning. Dit heeft geleid tot een opmars van 'bleisure': reizen waarbij zakelijke activiteiten worden gecombineerd met persoonlijke beleving en ontspanning. Voor Den Haag biedt dit kansen om jaarrond aantrekkelijk te zijn voor een generatie die haar tijd doelgericht en verrijkend wil besteden.

De toekomst: Den Haag in 2030

In 2030 is Den Haag een internationale stad van betekenis waar bewoners en bezoekers niet langs, maar mét elkaar leven. Een stad die ondanks de verschillende onderdelen als de Binnenstad, Internationale Zone en badplaatsen Scheveningen en Kijkduin als één stad aanvoelt. Een plek die moeiteeloos schakelt tussen reuring en rust, dankzij een authentiek en belevingsgericht aanbod dat zichzelf vernieuwt en dat uitnodigt tot zowel ontdekken als verstillen.

Den Haag is er voor iedereen die van de stad houdt - of je er nu woont, werkt of tijdelijk te gast bent. Bezoekers komen niet alleen om indrukken op te doen, maar herkennen zichzelf in het DNA van de stad van stedelijk in de menselijke maat, verfrissend dankzij contrasten, en maatschappelijk betrokken. Bewoners voelen zich niet weggedrukt, maar juist versterkt in hun trots. Zo ontstaat een cultuur van gastvrijheid, gedeeld eigenaarschap en verbondenheid in liefde voor de stad.

Je kan je makkelijk door Den Haag bewegen: vlot, duurzaam en vanzelfsprekend verplaats je je door een stad die uitnodigt om jezelf te zijn, maar ook meebuigt met wie je wordt én met wat de wereld van ons vraagt. Een stad die dichtbij blijft in een steeds veranderende wereld.

Concrete maatregelen

1. Kies voor een integrale aanpak van de bezoekerseconomie

De stad is geen verzameling losse gebieden, maar één samenhangend geheel met een rijk en gevarieerd aanbod. Een toekomstbestendige bezoekerseconomie vraagt om een integrale benadering waarin de binnenstad, de internationale zone, Scheveningen en Kijkduin gezamenlijk worden gezien als onderdelen van één sterke en onderscheidende bestemming. Met samenhangend beleid, gedeelde strategie en daadkracht die past bij een internationale stad kan Den Haag met overtuiging zorgen voor een stad waar bewoners en bezoekers met elkaar leven. Dat vraagt in de gebiedsontwikkeling om slimme menging van functies - wonen, werken en recreëren - op plekken waar dat past. Niet in elke wijk is dat wenselijk of haalbaar, maar daar waar het kan, draagt functiemenging bij aan levendige, veilige en toegankelijke stadsdelen die voor iedereen aantrekkelijk zijn. Neem bijvoorbeeld Den Haag Zuidwest: alleen het toevoegen van woningen zonder werken en zonder recreëren zorgt niet voor een vitale, levendige wijk. Tot slot is het zaak dat de (inter)nationale en regionale marketing van de stad versterkt wordt om zo de brede welvaart te bevorderen.

2. Stimuleer verbinding tussen bewoners en bezoekers

In de stad van morgen dragen bezoekers bij aan het welzijn van bewoners en andersom. Faciliteer initiatieven waarin echte ontmoeting mogelijk is. Zo ontstaat een cultuur van wederzijdse betrokkenheid, gedeeld eigenaarschap en groeiende stadstrots. Dit draagt bij aan sociale cohesie en leefkwaliteit en versterkt daarmee de sociale dimensie van brede welvaart. Bijvoorbeeld: gezamenlijke festivals, lokale tours door 'Haagse hosts' of projecten waarin bezoekers iets terug kunnen geven aan de stad (bijv. bijdragen aan een stadstuin of plastic soep uit de grachten halen). Ook ondernemers kunnen hierin een rol spelen: bijvoorbeeld hotels die hun deuren openstellen voor VvE-vergaderingen of die meedoen aan initiatieven als de Haagse Hotelnacht. Zulke vormen van gedeeld gebruik versterken de sociale dimensie van brede welvaart, en maken de bezoekerseconomie betekenisvoller voor de hele stad.

3. Zorg voor "reasons to visit": meer evenementen en iconen

Een aantrekkelijke stad met internationale allure vraagt om een inspirerend en actueel aanbod van wereldklasse: van evenementen en musea tot winkels en horeca. Naast lokale en nationale iconen moet Den Haag ruimte bieden voor internationale festivals, grootschalige producties en topkunst. Want een rijk en gevarieerd aanbod draagt bij aan de levenskwaliteit van bewoners en biedt een reden aan bezoekers om voor een weekendje of een langere vakantie de stad te bezoeken, waardoor werkgelegenheid wordt gecreëerd, vooral voor praktisch geschoolden, hetgeen een directe bijdrage levert aan de sociaal-maatschappelijke dimensie van brede welvaart. Concreet kan gedacht worden aan:

a. Meer evenementen gedurende het hele jaar in de verschillende toeristische gebieden

De afgelopen jaren is het aantal grootschalige publieksevenementen in Den Haag afgenomen. Daar zaten ook iconische evenementen bij, zoals Parkpop, Festival Classique en het Internationaal Vuurwerkfestival. Dit soort evenementen dragen niet alleen bij aan levendigheid, maar ook aan de sociale cohesie én het (inter)nationale imago van de stad. Daarom is het zaak dat er gedurende het jaar meer evenementen plaatsvinden in de verschillende toeristische gebieden, zowel Binnenstad, Scheveningen, als Kijkduin. Om dit te realiseren is het nodig om het beleid voor grootschalige evenementen te herzien, om zo te voorkomen dat evenementenorganisaties afhaken. In toeristisch gebied Scheveningen - dat zowel de badplaats als de haven omvat - zijn Live on the Beach,

Vlaggetjesdag en het Cool Event belangrijke publiekstrekkers. Maar dé badplaats van Nederland biedt ruimte voor méér evenementen van dit kaliber, verspreid over het hele jaar. En - hoewel gericht op een andere doelgroep en met een ander karakter - ook het gerenoveerde Kijkduin verdient jaarrond meer reuring met evenementen. Als groene, rustige en familievriendelijke bestemming is het geschikt voor inhoudelijke evenementen rond natuurbeleving, cultuur, sport en duurzaamheid, zoals excursies op de Zandmotor of educatieve activiteiten in de duinen. Zo kunnen evenementen op beide badplaatsen - afgestemd op hun eigen profiel en identiteit - op passende wijze bijdragen aan levendigheid en brede welvaart langs de Haagse kust.

b. Herzie het beleid voor grootschalige evenementen

Den Haag heeft een sterke traditie als evenementenstad, maar het huidige beleid rondom de organisatie van grootschalige (gratis) evenementen zorgt ervoor dat organisaties afhaken en belemmert de ontwikkeling van nieuwe initiatieven. Hierdoor verliest Den Haag niet alleen evenementen met (inter)nationale uitstraling - zoals Festival Classique, BonFire Beach of het Internationaal Vuurwerkfestival - maar ook verbindende momenten voor bezoekers en bewoners. Een herziening van het beleid is nodig om ruimte te creëren voor een nieuw evenementenklimaat, waarin grootschalige én laagdrempelige evenementen worden gezien als essentiële bouwstenen van de stadseconomie en sociale cohesie. Ook zou het goed zijn als - naar analogie van het Olympisch Fonds bij de afdeling Sport - jaarlijks geld wordt gereserveerd in een fonds om grootschalige publieksevenementen te kunnen hosten. In dit kader zou het een goede zaak zijn als - naast de acquisitie van congressen en zakelijke evenementen - ook aan actieve acquisitie van publieksevenementen wordt gedaan. Zodoende kunnen we evenementen toevoegen die passen bij het DNA van de stad.

c. Toevoegen van nieuw vast aanbod van musea en attracties:

In de Binnenstad is ruimte voor een grootschalige, internationale publiekstrekker die daadwerkelijk betekenis geeft aan de term Museumkwartier - bij voorkeur met een bereik van ten minste 300.000 bezoekers per jaar. Denk aan een museumconcept met internationale aantrekkingskracht, waarbij culturele iconen worden gekoppeld aan de identiteit van de stad. Ook de langdurige renovatie van het Binnenhof biedt een kans om iets toe te voegen wat in veel moderne democratieën vanzelfsprekend is: een parlementair bezoekers- en debatcentrum dat politiek toegankelijk en beleefbaar maakt voor een breed publiek. In Kijkduin is behoefte aan een vierseizoenenaanvulling op het aanbod. Bij het DNA van de plek past een groot wellnesscentrum dat rust, natuur en gezondheid combineert.

De kandidatuur van Den Haag als Europese Culturele Hoofdstad in 2033 biedt in dit kader een extra kans om te investeren in culturele iconen en publieksvoorzieningen van internationaal niveau. Het is een unieke mogelijkheid om het culturele profiel van de stad te versterken, stadstrots te vergroten en bezoekers van binnen en buiten te verbinden aan Haagse verhalen.

4. Zorg voor duurzame bereikbaarheid van toeristische gebieden

Een groeiende bezoekerseconomie, nieuwe werkenden en meer bewoners vragen om een bereikbare stad die goed verbonden is. Dat vraagt om mobiliteit die past bij de schaal én ambitie van Den Haag. Een betere OV-verbinding met de regio draagt bij aan economische ontwikkeling en versterkt de positie van belangrijke knooppunten in de stad. Ook internationale treinverbindingen zijn essentieel, niet alleen als duurzaam reisalternatief,

maar als randvoorwaarde voor de economische concurrentiepositie van Den Haag. Als tweede toeristische bestemming van Nederland verdient Den Haag internationale treinverbindingen met andere Europese steden. Zo zal tussen de politieke hoofdsteden Brussel en Den Haag weer een directe internationale trein moeten rijden. Mobiliteit geeft je ook de vrijheid om binnen de stad de aanwezige variatie in het aanbod moeiteloos te bezoeken. Er wordt op zomerse dagen als de trams vol zitten wel eens geklaagd over dat het te druk zou zijn op Scheveningen. In werkelijkheid is er geen drukteprobleem, maar een ontoereikend OV-probleem. Als er een randstadrail zou rijden via de Koningscorridor van en naar Scheveningen wordt de capaciteit vele malen vergroot ten opzichte van de huidige tramverbinding. Voor Scheveningen geldt ook dat voor degenen die van een auto afhankelijk zijn de parkeerkosten vergelijkbaar zouden moeten zijn met andere kustplaatsen. Voor Kijkduin hoeft randstadrail 3 slechts een klein stukje te worden doorgetrokken, zodat bezoekers - net als in Hoek van Holland - met het OV tot aan het strand kunnen komen. Naast deze verbeterde OV-bereikbaarheid naar de kust van Kijkduin, vraagt Kijkduin ook om fijnmazige en duurzame verbindingen binnen het gebied zelf, zoals comfortabele fiets- en wandelroutes, goede bewegwijzering en langzaam verkeer.

5. Ontwikkel de openbare ruimte met oog op de toekomst

In de Binnenstad komen er binnenkort dagelijks zo'n 4000 studenten bij als de Universiteit Leiden het nieuwe gebouw aan het Spui opent. Dat betekent dat de openbare ruimte hierop moet worden ingericht. Bijvoorbeeld door de omgeving minder "stenig" te maken en meer te vergroenen. Daarnaast door van de Grote Marktstraat geen doorgangsbied, maar een verblijfsgebied te maken. Denk aan: meer terrassen en kiosken à la de Ramblas in Barcelona of de Meir in Antwerpen. Het Binnenstadsplan Den Haag 2033 schetst een heldere visie voor de ontwikkeling van de Binnenstad. Wij onderschrijven die visie en roepen op om de uitvoering van dit plan prioriteit te geven.

De Haagse Binnenstad wordt (in tegenstelling tot andere steden) steeds groter. Het gebied dat tot de Binnenstad kan worden gerekend breidt uit. Daardoor wordt de afstand naar omliggende wijken ook kleiner. Door goede "wayfinding" kan de stad meer verbonden raken. Zo kan bijvoorbeeld worden aangegeven dat het slechts 10 minuten fietsen is van de Grote Markt naar de Haagse Markt. Tegelijk is het van belang dat de basis op orde is: een daadwerkelijk gastvrije stad vraagt ook om goed onderhoud, zichtbare handhaving en een schone, veilige openbare ruimte. Alleen dan komt de kwaliteit van de stad echt tot zijn recht.

6. Maak van hospitality een Haagse kracht

Een sterke bezoekerseconomie begint bij een gezonde hospitalitysector. Aantrekkelijk werkgeverschap, instroom en waarborging van jong talent in gastvrijheid zijn randvoorwaarden. Den Haag heeft alles om te kunnen excelleren in hospitality. Daarmee zouden we een concurrentievoordeel kunnen creëren ten opzichte van andere steden. Met de Hotelschool The Hague en ROC Mondriaan hebben we de opleidingen in huis. Daarnaast hebben we met de tijdelijke horeca van de strandtenten perfecte opstapbanen voor jongeren en studenten. Vervolgens kunnen zij verder groeien in de horeca, waar het aanbod varieert van kleinschalige koffietentjes tot sterrenrestaurants.

Congresstad Den Haag

Analyse | Waar staan we en wat zien we?

Op basis van een analyse van de huidige situatie en relevante trends, samengesteld uit deskresearch en input uit een brainstormsessie, schetsen we een beeld van de stand van zaken van Den Haag als congresstad.

Den Haag staat bekend als een internationaal erkende congresstad. In 1899 en 1907 werden in Nederland twee internationale vredesconferenties gehouden die bekend zijn geworden als de Vredesconferenties van Den Haag. Samen met de bouw van het iconische Vredespaleis heeft dit Den Haag de naam opgeleverd van internationale stad van vrede en recht. Rond dit thema vinden ook tegenwoordig nog conferenties plaats in Den Haag. Denk aan grote evenementen als One Young World, de Nucleair Security Summit, en - twee weken geleden - de NAVO-top.

Den Haag richt zich bij de acquisitie van internationale zakelijke evenementen en congressen vooral op congressen die passen bij de economisch sterke clusters van Den Haag, te weten: Peace & Justice, Security, IT/Tech, New Energy, Legal & Policy, en Impact Economy. Daarnaast wordt ook Life Science & Health niet vergeten, gezien het grote aandeel dat dit type congressen in de congresmarkt heeft. Het idee is dat met de werving van clustergerelateerde congressen deze clusters versterkt worden en daarmee ook de bedrijvigheid in de stad. Daarnaast zorgen congresbezoekers voor gemiddeld hogere bestedingen dan bezoekers die voor een vakantie of een weekendje weg naar Den Haag komen.

Voor de bezoekerseconomie is de congresmarkt van groot belang. Het betreft hier namelijk collectief zakelijk bezoek. Dat is hard nodig, zeker nu na Corona door veranderende werkpatronen van individuele zakelijke reizigers (minder live en meer online) en het vertrek van enkele hoofdkantoren (met name Shell en Aegon) het aantal zakelijke individuele overnachtingen is afgenomen. Zulke grote bedrijven zijn van belang voor de hotelbezetting in de stad.

Toch is ook de internationale congresmarkt nog niet terug op het niveau van voor Corona. En ook Den Haag heeft nog een inhaalslag te maken. Den Haag neemt op de zogeheten ICCA-ranglijst van 2024 samen met Delft en Maastricht de gedeeld 148^e positie wereldwijd in en moet hiermee Amsterdam (17^e), Rotterdam (61^e), en Utrecht (117^e) voor zich dulden. Hoewel deze ranglijst niet alle aspecten van kwaliteit en impact van de congrespositie weerspiegelt, onderstreept het wel dat Den Haag als congresstad haar internationale positie verder kan en moet versterken.

Toenemende concurrentie en stijgende verwachtingen

De internationale concurrentie tussen congressteden is intens. Bestemmingen investeren fors in hun congresproposities en bieden uitgebreide voordelen, zoals gratis mobiliteit tijdens events of financiële ondersteuning. Tegelijkertijd stijgen de verwachtingen van organisatoren, zowel inhoudelijk als op het vlak van de uitstraling van de locatie, hospitality en beleving.

Geopolitiek en maatschappelijke waarden wegen zwaarder

Steeds vaker beïnvloeden politieke situaties waar congressen plaatsvinden. Beleidskeuzes rondom mensenrechten, inclusie of veiligheid kunnen bepalend zijn voor planners en

deelnemers. Den Haag heeft hier een voordeel als neutrale en internationale stad, die bovendien op het gebied van veiligheid een goede reputatie heeft. Tolerantie, toegankelijkheid en betrouwbaarheid worden concurrentievoordelen in een veranderende wereld.

In een tijd van toenemende internationale onrust over maatschappelijke thema's beschikt Den Haag over een krachtig inhoudelijk profiel als stad van vrede en recht met een concentratie van internationale organisaties die deze thema's belichamen. In combinatie met de historische en culturele gelaagdheid van de stad, vormt dit een onderscheidende kracht, juist nu de behoefte aan betekenisvolle ervaringen groter is dan ooit.

Infrastructuur en capaciteit remmen groei

De fysieke voorwaarden om grootschalige congressen aan te trekken, zijn in Den Haag beperkt. De stad kent veel kleinere hotels, en biedt te weinig capaciteit voor grotere congressen die willen dat hun deelnemers in één accommodatie kunnen verblijven. Ook het ontbreken van een expo-ruimte in het World Forum The Hague, de afstand tussen locaties en het stadscentrum, en gebrekkige bereikbaarheid en toegankelijkheid van bijvoorbeeld de tramverbindingen zorgen voor afhakers. Goede OV-ontsluiting van congreslocaties is cruciaal om Den Haag aantrekkelijker te maken voor organisatoren en deelnemers. Logische, snelle en comfortabele verbindingen tussen station, hotels en congreslocaties ontbreken nu vaak, wat de concurrentiepositie van Den Haag verzwakt. Bovendien staat de Fokker Terminal, een belangrijke congreslocatie, onder druk vanwege aangescherpte geluidsnormen. Zonder passende oplossing dreigt de stad hier congressen te verliezen en komt de exploitatie in gevaar.

Technologische en duurzame standaard

AI, data-analyse en personalisatie zijn inmiddels onmisbare onderdelen van moderne congressen (Skift). Ze worden ingezet voor, tijdens en na het event. Organisatoren verwachten dat locaties ondersteuning kunnen bieden bij het verzamelen en benutten van data. Ook duurzaamheid wordt steeds belangrijker (NBTC). De wens om CO₂-neutraal te organiseren groeit, en deelnemers willen steeds vaker inzicht in hun eigen ecologische voetafdruk tijdens een event. Dit vraagt om een hogere mate van transparantie en meetbaarheid vanuit locaties en organisatoren.

Nieuwe formats en beleving

De structuur van congressen verandert. De behoefte aan flexibiliteit groeit, multi-venue congressen (verspreid over meerdere locaties in een stad) komen steeds vaker voor en bij corporate congressen neemt de duur van events af. Tijd is kostbaar, en deelnemers zoeken naast kennis en educatieve waarde ook ontspanning en verbinding. Bleisure, de combinatie van business en leisure, groeit aan populariteit (NBTC).

De opkomst van NextGen delegates

Het profiel van congresdeelnemers verandert (Skift). Hoewel planners vaak nog van een oudere generatie zijn, bestaat het publiek steeds meer uit jonge professionals met andere verwachtingen. Zij hechten waarde aan duurzaamheid, technologie, flexibiliteit, design en een gevoel van identiteit. In Den Haag sluiten (nog) niet alle voorzieningen, hotelconcepten en culturele iconen daarop aan.

De toekomst: Den Haag in 2030

In 2030 is Den Haag uitgegroeid tot een toonaangevende internationale congresstad waar inhoud en beleving samenkomen. Het is een stad waar besluitvorming, ontmoeting en kennisuitwisseling plaatsvinden, nauw verweven met de Haagse ecosystemen en het profiel van Den Haag als politieke hoofdstad van Nederland en internationale stad van vrede, recht en veiligheid.

De stad biedt ruimte aan congressen van wereldformaat, georganiseerd in state-of-the-art locaties die inspelen op de veranderende wensen van congresbezoekers en planners: duurzaam verantwoord en technologisch vooruitstrevend. Den Haag is optimaal bereikbaar - zowel internationaal als binnen de stad zelf - en de openbare ruimte is slim ingericht, zodat congresdeelnemers zich moeiteloos kunnen verplaatsen en toegang hebben tot alles wat de stad te bieden heeft.

Congresbezoekers leveren op meerdere manieren een waardevolle bijdrage aan de stad. Zij spreiden zich in tijd en ruimte, besteden bovengemiddeld, stimuleren verduurzaming en creëren werkgelegenheid in sectoren als hospitality en evenementen. Bovendien brengen zij kennis en perspectieven mee die kunnen bijdragen aan het oplossen van lokale en mondiale vraagstukken: een blijvende impact in de vorm van legacy.

In 2030 staat de deelnemer centraal: als bezoeker, kennisdrager én tijdelijke inwoner. Den Haag is een stad waar je je als bezoeker welkom, veilig en geïnspireerd voelt. Een stad die niet alleen faciliteert, maar echt verbindt.

Concrete maatregelen

7. Zet congressen in als internationaal uithangbord

Congressen zijn geen doel op zich, maar een krachtig middel om Den Haag internationaal te positioneren als stad van vrede en recht. In een wereld van geopolitieke spanningen en toenemende behoefte aan betekenisvolle ontmoetingen, kunnen congressen thema's agenderen die passen bij de identiteit van de stad. Door naast acquisitie ook zelf congressen te initiëren, zoals een Vredescongres of een event als Securing The Future, bouwt Den Haag aan terugkerende formats met maatschappelijke relevantie en internationale uitstraling.

8. Bouw aan een toekomstbestendig World Forum en voeg een expo-/evenementenhal toe

De internationale zone verdient een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling. Laat de legacy van de NAVO-top zijn dat we een volgende keer een dergelijke top moeten kunnen huisvesten zonder dat een weg maandenlang hoeft te worden afgesloten in verband met de bouw van tijdelijke gebouwen. Een dergelijke bijeenkomst zou eenvoudig gehuisvest moeten kunnen worden in een gerenoveerd pand, inclusief een nieuwe evenementenhal/exporuimte. Zo'n multifunctionele hal is bovendien waardevol voor de stad als geheel: het maakt jaarrond ruimte voor indoor publieksevenementen, kleinschalige concerten en culturele programmering. Dat is essentieel in een compacte stad met beperkte buitenruimte, en past ook bij het streven naar spreiding in tijd en ruimte.

9. Creëer ruimte en infrastructuur voor de congressen van morgen

Internationale concurrentie vereist hoogwaardige locaties en hotels die voldoen aan de behoeften van nieuwe generaties congresbezoekers én planners. Zo is het een goed idee om in te spelen op de trend van multi-venue congressen, bijvoorbeeld in de Binkhaven met Titaan en de Caballero fabriek. Ook is het verstandig om bij de verschillende locaties, zoals World Forum The Hague, Postillion, en Fokker Terminal voldoende hotelcapaciteit te hebben. Daar lopen we nu congressen op mis. Uitbreiding van hotelkamers op deze plekken zijn daarom óók voordelig voor de gehele hotelbranche in Den Haag. Het binnenhalen van deze grote congressen zorgt bij alle hotels voor extra overnachtingen. Denk voor toekomstbestendig voor de NextGen aan zaken als cutting edge technologie, hybride mogelijkheden, duurzaamheid, design en wellness. In dit licht is ook de geplande ontwikkeling van een nieuwe congreslocatie op de vernieuwde Scheveningse Pier veelbelovend. In combinatie met hotel en wellness biedt deze plek niet alleen extra capaciteit, maar ook een onderscheidende ervaring aan zee die aansluit bij de vraag van de nieuwe generatie congresgangers. Voldoen aan de behoeften van de nieuwe generatie congresbezoekers kan zorgen voor herhaalbezoek of verlengd bezoek (bleisure), wat kan resulteren in een hogere economische impact voor de stad.

10. Maak CO₂-neutrale en toegankelijke congressen de norm

Congresbezoekers, vooral de jongere generaties, verwachten dat congressen hun duurzaamheidsstandaarden reflecteren. Dat betekent CO₂-neutrale locaties, inzicht in hun eigen ecologische voetafdruk en toegang tot duurzame mobiliteit. Toegankelijkheid is daarbij randvoorwaarde: van internationale bereikbaarheid met de terugkeer van de internationale trein die stopt in Den Haag tot tram- en looproutes tussen venue hubs tot voorzieningen voor mensen met een beperking. Laat congresbezoekers - net als in steden als Kopenhagen - gratis reizen met het OV in de stad. Dat biedt ons een concurrentievoordeel en het is beter voor het milieu. Het biedt ook mogelijkheden tot dataverzameling en uitgebreide kennis over het gedrag van de delegates in de stad.

11. Ondersteun het Haagse congresnetwerk

In een tijd waarin AI en automatisering steeds meer taken overnemen (bijvoorbeeld in venue selection of het ontwikkelen van programma's), blijft de menselijke expertise onmisbaar. Het Haagse congresnetwerk voegt waarde toe als community builder, verbinder tussen stad en congres, en strategisch adviseur. Structurele ondersteuning van de acquisitie van congressen is nodig om deze rol te blijven vervullen, juist in een steeds meer digitale wereld snakken mensen naar menselijk contact en verbinding.

Internationale bedrijven en instellingen

Analyse | Waar staan we en wat zien we?

Op basis van een analyse van de huidige situatie en relevante trends, samengesteld uit deskresearch en input uit een brainstormsessie, schetsen we een beeld van de stand van zaken van internationale bedrijven en instellingen in Den Haag.

De Economic Board The Hague - een van de ondertekenaars - heeft onlangs een Visieadvies gepresenteerd met de titel: "Voor een vitale Haagse Economie". Daarin schrijft het adviesorgaan terecht dat Den Haag een unieke economische structuur kent die sterk leunt op de overheid en internationale instellingen. Dat biedt een stabiele basis, maar het brengt ook uitdagingen met zich mee, zoals een relatief lage productiviteitsgroei en beperkte diversiteit in de economie. De EBTH adviseert dan ook om te investeren in economische speerpunten die werkgelegenheid, innovatie, en duurzaamheid stimuleren. Onderdeel hiervan zijn Foreign Direct Investments. Die zorgen niet alleen voor investeringen en lokale werkgelegenheid in de stad, maar dragen met hun innovaties ook bij aan de noodzakelijke transitie.

Er wordt hard gewerkt aan het diversifiëren van de Haagse economie door Haagse bedrijven te helpen met internationaliseren (via het Global Market Entry Program) en door acquisitie van buitenlandse bedrijven en instellingen. De focus ligt hierbij op de clusters Impact, Security, Legal & Policy, Rule of Law, en Humanity. De versterking van deze clusters vindt plaats in een tripartite samenwerking tussen InnovationQuarter, de gemeente Den Haag en The Hague & Partners. In programmateams wordt gewerkt aan verschillende proposities binnen de verschillende clusters, zoals de Offshore- en Blue Economy-propositie binnen het cluster New Energy, gericht op de ontwikkeling in Scheveningen Haven of Ethical AI en Tech for Good binnen het Tech cluster.

Toenemende concurrentie

De combinatie van de pandemie, geopolitieke spanningen en toenemende schaarste zorgt voor een krappere markt. Binnen de EU is veel aandacht om de strategische autonomie te versterken. Met slechts kennis, arbeid, kapitaal, en schaarse grondstoffen uit Europa gaan we het niet redden. Buitenlandse investeringen blijven nodig om de transitie waar we voor staan voor elkaar te krijgen. En wat dat betreft is de concurrentie tussen steden wereldwijd steeds heviger. Dit zien we ook binnen het impactcluster. Den Haag wordt steeds meer gezien als de Impact stad van Nederland, waar "doing good en doing business" hand in hand gaan. Dat komt onder meer door het toenemende aantal investeringen en startups in deze sector. Tegelijkertijd tonen ook steden als Amsterdam en Rotterdam ambitie om impactgericht ondernemen verder te ontwikkelen. Dit vergroot de noodzaak voor Den Haag om zichzelf scherp te positioneren.

Verslechterd vestigingsklimaat

Den Haag kampt, net als Nederland in het algemeen, met structurele belemmeringen voor het aantrekken en behouden van internationale bedrijven. Zo is er een tekort aan kantoorruimte, met zelfs te weinig frictielegeestand. Dit vormt een risico, zeker in het licht van de verplichte verduurzaming van kantoorpanden: als bestaande kantoren niet tijdig aan de eisen voldoen,

kunnen bedrijven vertrekken door een gebrek aan alternatieven. Ook ontbreekt het aan voldoende doorgroeiruimte voor startups en scale-ups, is er onvoldoende woonruimte voor kenniswerkers, beperkte energiecapaciteit, een afname van de onderwijskwaliteit en een aanhoudende ‘war for talent’. Deze verminderde aantrekkelijkheid van Nederland als investeringslocatie zien we ook terug in een teruglopend aantal landelijke Foreign Direct Investments (FDI) (UNCTAD). Dat terwijl FDI wel nodig is om het lokale ecosysteem te laten groeien.

Positionering relevant maken voor FDI

De internationale positionering van Den Haag als internationale stad van vrede en recht heeft veel zeggingskracht in het buitenland. Voor daadwerkelijke FDI vanuit bedrijven (en niet alleen internationale instellingen) is het nodig dat die positionering gekoppeld wordt aan actuele thema’s, zoals weerbaarheid en veiligheid. Kortom: de bestaande profilering van vrede en recht is nog steeds enorm relevant, maar kan mogelijk verbonden worden aan hedendaagse transitie. Denk aan onze New Energy propositie, waarbij Den Haag en Rotterdam met elkaar in regionaal verband optrekken. En vervolgens is het zaak om daar zichtbaarheid voor te creëren op internationale podia. Daarbij kan het helpen om op deze thema’s internationale conferenties te organiseren of te ontwikkelen.

De toekomst: Den Haag in 2030

In 2030 is Den Haag een toonaangevende vestigingslocatie voor bedrijven die actief bijdragen aan een betere, veiligere en rechtvaardigere wereld. De stad geniet internationale bekendheid als een plek waar briljante geesten samenkomen om te innoveren, maatschappelijke uitdagingen om te zetten in oplossingen en zo de toekomst vorm te geven.

Den Haag beschikt over een compleet ecosysteem waarin startups, scale-ups en gevestigde bedrijven elkaar ontmoeten, samenwerken en doorgroeien. Dit wordt mogelijk gemaakt door een sterke infrastructuur en professionele faciliteiten die zijn afgestemd op hun behoeften en groeipotentie.

Tegelijkertijd is Den Haag een stad die internationale aantrekkingskracht koppelt aan een sterke lokale verbinding. Ze biedt hoogwaardige werkgelegenheid aan talent en sluit met haar krachtige positionering naadloos aan op zowel de unieke Haagse kwaliteiten als de internationale marktvraag binnen een veranderende wereldorde.

Nieuwe bedrijven en instellingen staan in de rij om zich te vestigen in deze betekenisvolle stad, waar economische groei hand in hand gaat met duurzame, innovatieve maatschappelijke impact en brede welvaart voor de stad. We richten ons in onze acquisitieactiviteiten niet op alle bedrijven en instellingen die we *kunnen* aantrekken, maar slechts degene die we *willen* aantrekken en het beste passen in de Haagse ecosystemen.

Concrete maatregelen

12. Positioneer Den Haag scherp op wereldwijde transitie

Verbind het bestaande profiel van vrede en recht aan actuele mondiale transitie. We onderschrijven wat de Economic Board The Hague hierover heeft geschreven in “Voor een vitale Haagse economie”. Positioneer Den Haag als een plek waar bedrijven en instellingen samenwerken aan oplossingen voor wereldwijde vraagstukken, zoals veiligheid, digitalisering en energietransitie. Maak concreet welke sectoren, niches en typen innovaties bij deze transitie en vraagstukken passen, en welke ruimtelijke, economische en bestuurlijke randvoorwaarden nodig zijn om hen aan te trekken en te laten groeien.

13. Bouw aan een ecosysteem voor groei

Versterk het startup- en scale-up klimaat door te investeren in voldoende en passende fysieke ruimte: van gedeelde innovatiehubs tot schaalbare kantoorlocaties voor doorgroeende bedrijven. Zorg voor een heldere ruimtelijke strategie waarin je expliciet kiest welke typen bedrijven je waar in de stad wilt vestigen, en welke faciliteiten en infrastructuur daarbij horen. Daarnaast is het heel belangrijk dat Den Haag over meer zogeheten facilitators beschikt, die internationale start-ups helpen om onderdeel te worden van het ecosysteem.

14. Koppel internationale investeringen aan Haags talent en werkgelegenheid

Foreign Direct Investments zorgen voor werk. Meestal voor theoretisch geschoolden. Gezien de ontwikkeling van Den Haag als studentenstad zijn dat banen die deze studenten in de stad kunnen houden. De aantrekkingskracht van Den Haag als vestigingslocatie kan ook lokaal van betekenis zijn. Stimuleer bijvoorbeeld dat internationale bedrijven structureel samenwerken met Haagse onderwijsinstellingen, stages en startersbanen aanbieden, en actief deelnemen aan talent- en innovatieprogramma’s. Dit biedt niet alleen perspectief voor internationaal talent, maar juist ook voor Haagse studenten en afgestudeerden, die zo de kans krijgen om zich te ontwikkelen in de stad. Zo bouwen we aan internationale allure en aan brede, lokale welvaart.

15. Versterk de internationale zichtbaarheid van Den Haag

Zorg voor herkenning en herhaling door aanwezigheid op het wereldtoneel. Investeer in relaties met steden met een vergelijkbaar profiel, zoals New York en Genève. Ontwikkel en host toonaangevende flagship-events die aansluiten bij het profiel en de transitie waar Den Haag voor staat. Door periodieke terugkeer van dit soort evenementen ontstaat internationale herkenning, waarmee ook de acquisitie van bedrijven wordt versterkt. Sowieso mag Den Haag zich vaker tonen op het wereldtoneel. Den Haag is als hoofdstad van het internationale recht - zeker in de huidige tijd van geopolitieke spanningen - van niet te onderschatten betekenis en daarmee een gerespecteerde gesprekspartner. Tegelijkertijd verdient de internationale stad van vrede en recht ook een uitstraling die deze positie versterkt. Trek toonaangevende ontwikkelaars aan en wees minder bescheiden. Den Haag verdient een hoogwaardige skyline met bijzondere architectuur die bijdraagt aan internationale zichtbaarheid en allure.

The Hague & Partners, Stichting Binnenstadsmanagement Den Haag, Stichting Buitengewoon Scheveningen (o.a. namens Boulevardondernemers Scheveningen en Vereniging van Strandexploitanten), Stichting Beachresort Kijkduin, Economic Board The Hague, VNO-NCW Den Haag, MKB Den Haag, Koninklijke Horeca Nederland afdeling Den Haag, Hotelconvenant 3/4/5 sterrenhotels, The Hague Venues en Partners in Toerisme.

The **Hague.**
& Partners

The Hague & Partners
Prinses Beatrixlaan 582
2595 BM Den Haag

E: info@thehague.com
T: +31 (0)70 361 88 88

